

Nr 476

Av herr **Andersson, Birger**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om sparbanker, m. m.*

Frågan om hur tillsynen över sparbankerna skall vara organiserad har i årtionden varit föremål för debatter. 1910 års sparbankskommitté och reservanter inom 1920 års sparbankssakkunniga förordade, att bankinspektionen skulle vara inspektionsmyndighet. Mot detta restes erinringar, bl. a. från sparbankerna, och 1929 inrättades en särskild inspektionsmyndighet för sparbankerna, sparbanksinspektionen. I samband med inrättandet av denna myndighet gav emellertid vederbörande departementschef uttryck för uppfattningen, att i princip lika goda skäl kunde anföras för att den centrala sparbankstillsynen förlades till bank- och fondinspektionen som för att den anförtroddes åt ett helt fristående organ.

1945 års bankkommitté, som hade att yttra sig beträffande frågan om en gemensam inspektionsmyndighet för bank- och sparbanksväsendet, rekommenderade att en sammanslagning av bank- och fondinspektionen samt sparbanksinspektionen borde genomföras. Till samma uppfattning kom 1951 års statsrevisorer. Över 1951 års statsrevisorers berättelse, vari dessa rekommenderade att tillsynen över sparbankerna skulle handhavas av bankinspektionen, anförde statsutskottet (utl. 145/1952, 15:0), att det anslöt sig till revisorernas uppfattning om de fördelar, som skulle vara förbundna med en samordning av den centrala offentliga tillsynen över affärsbanks- och sparbanksväsendet. Den riksdagskrivelse, som blev en följd av statsrevisorernas berättelse och statsutskottets utlåtande, överlämnades till 1948 års sparbankssakkunniga, som i likhet med 1951 års statsrevisorer kom till den uppfattningen, att en samordning av tillsynen över affärsbanks- och sparbanksväsendet borde ske när ny sparbankslag skall beslutas.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 151 till årets riksdag, vari föreslås ny lag om sparbanker, ett förslag som i väsentliga delar bygger på 1948 års sparbankssakkunnigas betänkande och förslag, avvisas en samordning nu av inspektionen över affärsbanks- och sparbanksväsendet.

1948 års sparbankssakkunniga har berört vilken fördel det skulle vara för hela kreditlivet om en enhetlig inspektionsmyndighet inrättades. Gränserna för de olika penninginstituterna tenderar alltmer att suddas ut, och funktionsområdena för affärsbankerna och sparbankerna liksom även för jordbrukskasserörelsen har alltmer kommit att gripa in i varandra. När-

mast av den anledningen var det som 1951 års statsrevisorer ansåg den rådande ordningen med två inspektionsmyndigheter olämplig. I anslutning till detta framhåller 1948 års sparbankssakkunniga, att en förening av de båda inspektionsmyndigheterna — bank- och fondinspektionen samt sparbanksinspektionen — skulle komma att innebära en effektivisering av själva övervakningen och att erfarenheter, som samlats genom tillsynsmyndigheten på ett område, skulle komma att tillföras verksamheten på ett annat område och på så vis kunna verka befruktande på detta. Flerbanksgäldenärernas kreditengagemang skulle lättare kunna övervakas om uppsikten utövades centralt av en enda myndighet. Då redan nu jordbrukskasserörelsen sorterar under bank- och fondinspektionen, och sålunda sparbankerna ensamma har en egen inspektionsmyndighet, kan det inte anses orimligt, att den ofta rekommenderade tanken på en enhetlig inspektion över affärsbanks- och sparbanksväsendet förverkligas.

Med vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att organisationen av tillsynen över sparbankerna skall utformas på sätt 1948 års sparbankssakkunniga förordat och att den nya sparbankslagens regler rörande tillsynen i enlighet härmed gives samma innehåll som i sakkunnigförslaget lagtext.

Stockholm den 29 mars 1955

Birger Andersson
